

יריות לאור היום

בית המשפט הצבאי בגליל — במשפט שבין התובע הצבאי נגד (1) עלי מוחמד חדרוגי, בן 23, פועל מהלבנון, ו(2) סעיד אבו עלי (עבאס מוחמד זידאן), בן 28, פועל מהלבנון.

כתב האשמה, פרט ראשון: כניסה לשטח סגור בניגוד לתקנה 125 מתקנות ההגנה (שעת חרום) 1945. הנאשמים הני"ל נכנסו בתאריך 28.3.53, או סמוך לאותו תאריך, מהלבנון ל — — מקום הנמצא באזור שהוכרז עליו כעל שטח סגור בצו המפקד כך בכתב מאת המפקד הצבאי — או מטעמו. פרט שני: עבירה נגד קיום הסדר הציבור בניגוד לתקנה 159(1) מתקנות ההגנה (שעת חרום) 1945. הנאשמים הני"ל, בתאריך 28.3.53 או סמוך לתאריך זה, ב — — היו חברים בחבר אנשים אשר אחד מהם, בעת היותו חבר באותו חבר אנשים ביצע עבירה בניגוד לתקנה 59(א) מתקנות ההגנה (שעת חרום) 1945, דהיינו החזיק ברשותו רובה אנגלי 251 כדורים מתאימים לו.

הורעתו של השופר

פרחאן נאנס, נולד 1928, מצב משפחתי: נשוי, הדת: דרוזית.

בתאריך 27.3.53, בשעה 12.00, יצאתי למארב וסיור ביחד עם ארבעה שוטרים, בהתאם להוראות סמל הנקודה. יצאנו מהנקודה רגלי והגענו עד לוארי. איפה שערכנו את המארב. בתאריך 28.3.53 בשעה 0100 בערך עצרנו מסתנן בן 20 מכפר גליל, שהיה בורכו ללבנון, ונשארו עם המסתנן לשבת במארב ובשעה 0530 בערך ראיתי שלשה אנשים באים מכון הלבנון ועליהם שקיב ויורדים את ההר.

נתתי פקודה לשוטר יוסף סעיד לשמור על המסתנן, ואני עם השוטרים האחרים התקדמנו לכונם. שלושת האנשים היו במרחק של כ-200 מטר מאתנו והיה יום.

נתתי להם שיכנסו לתוך היער, על מנת שלא יראו אותנו באים והתקדמנו אליהם. ובהגיעי למרחק של כ-5 מטר מהאנשים פקדתי על האנשים בערבית שיעמדו "אנחנו מש-סרה", ובאותו הרגע האיש הראשון שהלך בראש החוליה התחבא מאחורי שיח וירה כדור אחד לכונו.

פתחתי מיד באש על היורה, ביחד עם יתר השוטרים. שמעתי צעקה וראיתי שהיורה זרק את הרובה מידו.

השוטרים תפסו את שני האנשים שהתחבאו ליד ההרג בתוך שיח. שמות המסתננים סעיד אבו עלי, ועלי מחמד חדרוגי, שניהם מהלבנון. כל אחד נשא שק עם סחורה על גבו.

שני המסתננים זיהו את ההרג ואמרו ששמו אחמד דוכאן מערב אל הוב שלבנון מכפר חניה. ההרג היה שוכב על צידו כשראשו לכוון הצפון. במרחק של מטר היה מונח רובה אנגלי, ובתוך המחסנית שלשה כדורים ובתוך בית הבליעה תרמיל ריק שגורוה. על גופו היה חגור מסוג ערבי מעור, עם 25 כדורים ופגיון (שובריה).

שלחתי מיד שני שוטרים לנקודה להודיע על המקרה, ואני הגשתי עזרה ראשונה לפגע. האיש לא דבר דבר והיה ללא כל רוח חיים. כעבור שעה הגיע סמל ונשארו עד שהגיע גש למקום המקרה.

תשובות לשאלות:

למסתנן בעל הרובה לא היה לו סחורה על גבו. היורה ירה לכונו רק כדור אחד בלבד. היורה ושני המסתננים היו ביחד בעת שהמסתנן פתח אש עלינו.

לגילי מוחמד חדרוגי וסעיד סעיד אבו עלי היו להם סחורה מוכרחת על גביהם, הורדתי מהם את שני השקים, לא נגעתי בשקים ושלחתי אותם לנקודה במכונית שהגיעה למקום עם סמל שרמן.

אני ראיתי את שלשת המסתננים הולכים אחד אחרי השני, והיורה הלך הראשון, את הרובה לא ראיתי, אלא "אחר שירה ופתח באש עלינו.

עדות עבאס מוחמד זידאן, בן 28

אני מכפר דאמון בנפת עכו. נולדתי שם. באוקטובר 1948, לפני כיבוש הכפר, ברחתי ללבנון. אחתי אמנה מוסטפה זידאן ושני ילדי, מוסטפה בן 8 ונביהה בת 5, ואבי, אמי אחי ואחיותי, כולם בישראל וכולם גרים בקבול ובכפר מגדא.

בלבנון גרתי בכפר בנוריה עלייד צור.

עדות עלי מחמד, הדרוגי בן 23

אני לבנוני מכפר בנוריה. נולדתי שם. אני חבר של עבאס והוא בקש ממני שאבוא איתו ביחד לבקר אצל משפחתו ונחזור ביחד.

הלכנו ברגל מבנוריה 4 שעות עד הגבול, בלי האיש השלישי. הדברים שהבאנו אתנו היו מתנות ממני ומחברי חדרוגי למשפחתו בישראל.

אחרי 4 שעות הגענו לכפר הלבנוני חנינה. שם בקשנו לשחות מים. זה היה 6 אה"צ. נכנסנו לבית אחד, שתינו מים ועשנו סיגריות. אז בערך ב-0630 נכנס אחמד זידאן. הוא שאל אותנו, לאן פנינו מיעדות. עניתי לו כי אנו הולכים לישראל לראות את משפחתי. הוא אמר שיראה לנו את הדרך ואמר שנצטרך לשלם לו.

הוא לא היה מזויין בנשק כשדיבר אתנו. דיברנו אתו על 10 לירות לבנוניות כל אחד. הוא הלך לביתו ובערך ב-07.00 חזר והביא, שק מלא סחורה בכדי להבריתו לישראל. אז לקח רובה וכדורים.

שאלתי אותו: למה לך רובה? והוא ענה: בדרך עד הגבול יש שודדים לבנוניים ואם לא אקח רובה ישרדו אותנו. אנתנו פחדנו מאחמד פן ישרוד אותנו בדרך, ופחדנו לחזור לבנוריה בלילה. ופחדנו להשאר בחנינה. אז החלטנו ללכת לישראל.

אחמד הלך ראשון והשק שלו על הגב. עבאס השני וחדרוגי השלישי. חדרוגי היה גם כן שק עם המתנות על הגב ולעבאס לא היה דבר.

הלכנו כל הלילה ולפנות בוקר הגענו כנראה עד הגבול. פתאום שמענו ריית וראינו שוטרים. הרמנו את ידנו. זה היה בחורשה. לא ראיתי אם אחמד ירה על השוטרים. שנינו הלכנו כ-25 מטר אחרי אחמד.

לפי חוק הדיכוי הבריטי

כשהועמדו שני המסתננים למשפט, נטל התובע הצבאי רשימה לידו, עבר על שמות עורכיהדין שהתנדבו להגן ללא שכר על מסתננים כאלה, הוא בחר בעמרים חרף, צעיר עורכיהדין החיפאיים (28). חרף הסכים להגן על השניים, התראה אתם ככלא הצבאי. בשיחה הובררה לו האמת: השניים אמנם נכנסו לשטח הסגור, אולם הם לא השתתפו ביריות.

לו היה החוק הישראלי הגיוני, היה הענין נגמר בזאת. אולם החוק הישראלי אינו אלא חוק השלטון הזר, שקבע אותו לנוחיותו.

"שטח סגור" הוא כל שטח שמפקד צבאי מכריז עליו כעל שטח סגור. הכרזה זו אינה צריכה להתפרסם ברבים. די לו למפקד לתתם על מפה השמורה במשרדו. בצורה זו הבטיח לעצמו המפקד הבריטי כי יוכל לאסור כל אדם שירצה. חוק זה נשאר בעל תוקף בישראל. גם הוא חוקק על-ידי הסעיף השני חמור עוד יותר.

הבריטים מתוך כוונה ברורה לחסל את אצ"ל ולחיי, תוכנו: אם מישוה חבר באגודה, ואם מישוה אחר מביין חברי האגודה עשה מעשה פלילי, הרי גם החבר הראשון אחראי למעשהו של השני, כאילו ביצע את המעשה בעצמו. אפשר היה לחייב בדיון באשמת רצח כל חבר אצ"ל עבור מעשה שביצע חבר אצ"ל אחר. גם חוק זה נשאר בעל תוקף בישראל.

תחילה ניסה חרף ללכת בדרך שהיא מקובלת במשפטים רבים: לעשות מקח וממכר עם הצד השני. הציע הוא לתובע: נודה בסעיף הראשון, בתנאי שתחתן על השני. אולם התובע סרב.

הערבים עמדו לדין לבושים בגדים אירופיים. השני אף דיבר מעט בערית. הם עשו רושם טוב. אולם הדבר לא היעיל להם: הם נמצאו אשמים בשתי האשמות. משמע שהצעיר שבא לארץ כדי להביא מצרכים לבני משפחתו נמצא אשם במעשה מורה-הדרך, שירה על השוטרים, כאילו ירה הוא עצמו.

קטע של מלחמה...

"עיד כאן התקדם המשפט כפי שאפשר היה לצפות. השיפוטנים חייבים לנהוג על פי החוק, והחוק, אף שאינו הגיוני וזדון, לא השאיר להם ברירה. אולם כאן הגיעו הדברים לשיא חדש. הבעיה: מידת העונש.

אמר התובע: "המשפטן האמריקאי הנווד הולמס, כתב כי יש ובית הדין, בברוא לגזור את הדין מושפע מאוירה כללית השודרת ביחס לאשמה, ולא דוקא מהנאשמים עצמם. במקרה כזה אין להתבייש ואפשר לציין זאת בגוף גזר הדין, אם כי אין מן החובה לעשות זאת.

בית דין זה מהוה קטע בחזית המלחמה במסתננים וכשם שחיילי צ.ה.ל. והשוטרים נלחמים על הגבול בנשק, האכרים במחרשתם, כך חייב בית הדין להשתמש בכח העונש ולהלחם נגד המסתננים.

בגבולות המדינה מחכים המסתננים הפוטנציאליים לשמוע את תשובתכם למכת ההסתננות. אל לכם להתעלם מיתומי כפר הס ומאלמנות ויתומי ישובי הספר. אני דורש עונש למען ידעו ויראו, אני דורש עונש מקסימאלי למרות שאני לנאשמים עבירות קודמות."

חרף הצעיר התקומם נגד גישה זו. "רוח המשפט האמריקאי זרה לנו!" קרא. "עלינו מצוה התורה לא לנקום ולא לנטור — משפט אחד לזר. ולאורח." הוסיף הוא: "בית המשפט הוא קטע של המלחמה על הצדק, ולא קטע של המלחמה במסתננים. הנאשמים באו למדינה מתוך כוונה טהורה לצרף את משפחת אחד מהם. בגבולות המדינה מחכים לשמוע את קול הצדק הישראלי!"

"אפילו לא בימי המנדט!"

פסק-הדין ירד על הנוכחים כרעם ביום בהיר. בית המשפט פס: עשר שנות מאסר לכל אחד. הנאשמים וסניגורם ישבו המומים. הם ידעו כי כמה ימים לפני כן הוחזרו מסתננים תמורת חצאי פרות, וכי הרס"ר חיים שמחון גידון בעוון הריגה לשבע שנות מאסר.

אולם חמור יותר מגורל המסתננים היה עצם פרוש החוק, שיכול מחר לפגוע בכל אורח ישראלי באותה מידה. אמר חרף בנדון לצאת למלחמה להפחתת עונש שולחני: "הנאר לעצמנו שני עולים יהודים בשנת 1947 בסירה ליד חוף הארץ. לידם ישב פלמ"חניק עם סטן. בהתנשקות עם משמר החוף נהרג הפלמ"חניק המזוין, ושני היהודים מקבלים 10 שנים! לא, זה לא קרה אפילו בימי המנדט! או היו היהודים מקבלים שנה-שנתיים, והישוב היה מכריז על שביטת מחאה נגד העוול. זה בדיוק אותו מקרה — אלא שהפעם באו הערבים במקום היהודים, המהומה במקום האנגלים!"

ברסיטה, ממוסקף ושזוף, היה זה הנציג הישראלי היחיד אשר נסע למבצע השנתי של הקוויקרים*.

בקיצ שעבר התקבצה בישראל קבוצה של צעירים בני עמים שונים לעזור בעבודות חלוציות למדינה. תוך שהיה קצרה במחנה עבודה קצרו שוטרים בינם לבין עצמם הם בני הארץ. אחד מהם היה דן בבלי. הוא זמ"ש שייך בקשריו גם לאחר מכן, בחילופי מכתבים והשקפות. בקיצ זה הגיעה אל בבלי פקודת התייצבות לבוא לעזרת עמים נוקקים. העם הנוקם ביותר לדן בבלי לא נקבע מיד. נש"א להחלטה מאוחרת של הועד המרכזי, שמושביו בפריס.

יתכן ודן קיוה בסתר ליבו שעבודת הא"ל להים תביא אותו לארץ בה לא ישלל החמ"ס סינים המתניקים. אם כן, הרי לא טעה. הועד החליט להעביר את הצעיר יושב חוף הים-התיכון למחנה-העבודה בבלפגו, צפונית לפיג' לנד.

דן בבלי ארו את חפציו, עזב את הקיץ

(* השם הנכון: אגודת הידידים הדתית. הכינוי "קוויקרים" — הרועדים — בא מתוך מיתרנו של מייסדו, הכת, ג'ורג' פוקס; רעדו לדבר האלוהים! הכת נוסדה באנג' ליה לפני 301 שנים.

בוקר בתוף מוכיח כי קנאת עיריות תר-בה אמנם חופים, אך ספק אם תועיל לשי-פורם.

חקירות בקשתה של אשה

השבוע קיבל אליעזר ברילב, האיש הרור צה להוכיח כי ויקטור מיוזאן לא רצה את הילדה רחל מיוזאן (הנולדו זה 820). טלפון מירושלים. על הקו היתה רנה קלבנוב, מי כירתה של היועץ המשפטי חיים כהן. היא הודיעה כי נתקבלה החלטה בנוגע לבקשתה של יונה מיוזאן.

במכתב ארוך ששלחה ליועץ המשפטי לפני חודש, ביקשה אשתו של מיוזאן כי בעלה יועבר מבית-החולים לחלוציות בטלביה ל-מוסד אחר, קרוב יותר למקום מגוריה ב-מחנה ישראל. בשעתו ענה חיים כהן כי אין לו התנגדות להעברה וכי החלטה עליכך בידי ד"ר צבי ויניק, מנהל המוסד. עתה נתקבלה התשובה: ויקטור מיוזאן יועבר — לבית-החולים בעכו.

דרכי אדם בקיץ. שלגים וקרחונים

כאשר עלה על סיפון האניה ארצה. המפ' ליהגה ליאירופה, דן בבלי (25), סטודנט האוני-

(המשך מעמוד 7) שון כולה, וגם הם לא נזקקו ברוב המקרים ליותר מאשר הדבקת איספליית על שריטה מקרית.

דרומה — לא. אחרי שחוף הים המחוי דק, המשתרע לאורך תל-אביב, נסגר רשמית נשאר לשימושם של איסטניסי-פחות שמיים פרם לא עלה על כמה אלפים, חרף עיריית תל-אביב בקדחתו אחר קטע עזר שאפשר להכשירו לרחה בהוצאות מעטות ושיעמש פיצוימה לעשרות אלפי המקופחים.

הארץ

בישיבה מיוחדתשל של עיריית מזרח ברלין נתקבלה החלטה המייפה את ראש משטרברלין (הבקר).

מוני כהן, חיפה עידייה, או סלון ליפוי? המלוה הפנימי של הגועל המזרחי ממ' שייך בפועלוה (הצופה).

ימאזוכים, רחמנא ליצלן! למטרת נשואין מעוניין רווק למעלה מ-40 איש מסחר ועצמאי מפולניה, ל-התכתב עם בחור או אשה (מורעה ב-מעריב).

צבי לוי, תל-אביב רק לא אלמן או גרושה.